

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček, uradu štev. 13.633.

Slovanska fronta.

Ze večkrat, zlasti pa ob volitvah, je bila poudarjena potreba ustanovitve slovenske fronte in marsikateri si obetajo še sedaj od slovenske fronte naravnost čudežnih uspehov. Mi tega mnenja v nobenem oziru ne delimo, temveč mislimo, da bi nam bila slovenska fronta v končnem efektu samo v škodo ter da tudi nima pravega zmisla.

Zakaj, če se ogrevamo mi za slovensko fronto, se ne smemo čuditi, če se navdušujejo potem Hrvatje za hrvatsko, Srbi pa za srbsko. Nobenega dvoma pa ni, da bi v slučaju postavitve vseh treh front bila naša najslabša in da bi prišli zato še v težji položaj, kakor pa smo danes.

Pa tudi nobenega pravega zmisla nima slovenska fronta. Saj ne izvira zahteva po slovenski fronti iz narodno-političnih vzrokov, temveč v prvi vrsti iz gospodarskih. Kar nas najbolj peži, je neenakost davkov, zanemarjanje gospodarskih interesov pokrajine, slaba uprava, torej izključno same materialne skrbi. Prav enake skrbi pa imajo tudi druge pokrajine in zato je naravno, da se z njimi borimo skupno za odpravo vseh teh nedostatkov, ne pa da se s slovensko fronto ločimo od njih in onemogočimo zavezanost.

Ena glavnih napak slovenske fronte pa je, da se silno lahko spremeni v protisrbsko. Treba samo malo bolj poudarjati slovenstvo, pogledati malo z zasmehom na Balkan in protisrbska fronta je tu. Ta pa nikakor ne more biti v naših interesih. Za Slovence je še vedno jadransko vprašanje odprto in splošno smatramo, da je tudi koroško vprašanje potrebno revizije. V istem hipu, ko bi se odločili za protisrbsko fronto, je tudi že jadransko vprašanje za nas neugodno rešeno in Koroška pokopana. Ker mi sami smo preslabotni, da bi mogli doseči kakšnih uspehov. Naj pa nam razodene pristaja slovenske fronte, kje da bi našli boljšega prijatelja od srbskega naroda.

Slovenska fronta je zato v nacionalnem pogledu sila nevarna in more dati rezultate, da bo strah nas same.

Slovenska fronta more pa tudi privedi v reakcionarstvo. Preveliko poudarjanje obstoječega, prevelika zaljubljenost v stare navade, ne napeljuje h kulturnemu napredku. Nasprotno pa kultura naroda vselej tedaj napreduje, kadar pridejo na narod novi vplivi, kadar se mu odpre nov svet. Zato bi moralo ujedinjenje s Hrvati in Srbi kulturno nad vse blagodejno vplivati in samo naša neverjetno zavožena politika je mogla to preprečiti. Dvakrat napačno pa bi bilo, če bi vztrajali pri storjenih napaki in če se ne bi spametovali niti sedaj, ko nas dogodki naravnost pozivajo, da pristopimo tudi mi k skupnemu sodelovanju Hrvatov in Srbov, da se sporazum izvrši tudi z našo pomočjo.

Sporazum in ne slovenska fronta je pravilna rešitev iz sedanjega položaja. V zvezi z drugimi brati odpraviti napake, doseči resnično podlago za popolno enakopravnost in dati vsemu državnemu razvoju demokratično smer, v tem mora biti naloga slovenske politike in dosegla bo čisto druge uspehe, kakor pa s propagando slovenske fronte, ki v najboljšem slučaju ne more dati drugega ko 26 poslancev broječ Slovenski klub.

Naša maloštevilnost imperativno zahteva, da se v političnem življenju uveljavljamo s kvaliteto svojih poslancev, ne pa z njihovo številnostjo. S solidnostjo dela si moremo priboriti ugled, z

Pogajanja potekajo ugodno.

ZAKAJ JE USTAVLJENO ZAKONODAJNO DELO.

Zagreb, 19. maja. Neki poslanec HSS je izjavil včeraj, da dejstvo, da so radikali ustavili razpravljanje o zakonskih načrtih, ki so jih forsirali samostojni demokrati in ki nasprotujejo duhu sporazuma, dovolj jasno ilustrira razvoj politične situacije. Sedaj se dela na podrobnostih. Situacija se razvija zelo ugodno, pogajanja tečejo zelo dobro. Glavne stvari so že rešene. Mi smo se sporazumeli v vseh vprašanih prvega reda. Zadeva Stjepana Radića, dr. Mačka in Obznane ni s tem vprašanjem v nobeni zvezi. Brezdvomno zavis to vprašanje od rezultata pogajanj in se bo rešilo naenkrat. Kaj bo s samostojnimi demokrati, je njihova stvar.

ri so že rešene. Mi smo se sporazumeli v vseh vprašanih prvega reda. Zadeva Stjepana Radića, dr. Mačka in Obznane ni s tem vprašanjem v nobeni zvezi. Brezdvomno zavis to vprašanje od rezultata pogajanj in se bo rešilo naenkrat. Kaj bo s samostojnimi demokrati, je njihova stvar.

Samostojni demokrati bi hoteli v koalicijo z radičevci.

Beograd, 19. maja. Zanimivo je dejstvo, da se je pričelo menjati razpoloženje sam. demokratov. Prišli so namreč do zaključka, da obstojita samo dva izhoda iz situacije: ali izpadejo samostojni demokrati iz vlade in pride do sporazuma med radikali in HSS, ali pa se dose-

že sporazum z radičevci na eni strani in z nacionalnim blokom na drugi. Sam. demokrati so se odločili za drugo kombinacijo. Zato sinočnja »Reč« v uvodnem članku pletira, da ni državna politika, ampak strankarska, ako se izključuje samostojne demokrate.

Rastoče nasprotje med samostojnimi demokrati in radikali.

Beograd, 19. maja. Včerajšnja »Reč« prinaša zel. agresiven članek proti »Vremenu« kot odgovor na nedeljski poziv »Vremenac«, da se mora Pribežević umakniti. V radikalnih krogih vlada zelo močna indispozicija proti SDS in vsak dan prihajajo brzogovorne in deputacije, ki prosijo zaščite pred samostoj. demokrati radi preganjanja s strani samostojno demokratskih ministrov. Seveda skušajo samostojni demokrati to stvar zanikati in dolžijo za vse to Lazo Markovića in Vojo Janjića, ki da sta po povratku

iz Zagreba ustvarila tako razpoloženje v radikalnem klubu. V vrstah radičevcev vlada mir in se ne opaža prav nobene nervoze. Pri radičevcih se opaža pravilno razumevanje in gotovost v izvajanju te politike, ki je precizirana v izjavah v parlamentu in izven parlamenta. V vsakem slučaju brez ozira na to, ali bo prišlo do sporazuma z radikali ali ne, radičevci naglašajo, da je nesreča v tem, ker hoče Pribežević veljati kot glavna osebnost v pogledu reševanja situacije.

SESTANEK SEFOV OPOZICIONALNEGA BLOKA.

Beograd, 19. maja. Včeraj popoldne so se sestali šefi bloka sporazuma: Davidović, Kumanudi, Hrasnica, Hohnjec, Pavle Radić, dr. Polić in Lorković. Tekom razprave se je moglo opaziti, da je bil kljub vsej rezerviranosti Pavle Radić nekoliko odkritejši. Opozicionálni krogi so si razlagali to s tem, ker da računajo radičevci vsled poslednjih izpadov samostojnih demokratov na vse eventualnosti. Pavle Radić je sinoči odpotoval v Zagreb. Pričakujejo, da bo njegovo posvetovanje z vodstvom stranke in posebno s Stjepanom Radićem zelo važno za daljni razvoj situacije.

SAMOUUPRAVA ODLOČNO ZA SPORAZUM S HRVATI.

Beograd, 19. maja. Današnja »Samouprava« prinaša članek o sodelovanju med radikali in radičevci ter naglašja pripravljenost radikalov za sporazum. Radikali niso bili nikdar nasprotni spo-

naprednim stališčem spoštovanje in z demokratičnimi načeli veljavo ter tako dokazati, da naša država trpi, če pri njeni ureditvi ne sodelujejo Slovenci. V tem pozitivnem zmislu bi morali razumeti slovensko fronto, če že ne moremo izhajati brez slabega izraza.

Naša skrb mora biti, da pošljemo v Beograd prvovrstno slovensko delegacijo in njene zmožnosti bodo najboljša propaganda za nas. To pa dosežemo le, če se nam posreči izvesti organizacijo naroda. Ne v tem zmislu, da bi zavladata v Sloveniji ena sama stranka, temveč

razumu s Hrvati, ampak so stali na stališču, da je treba voditi račun o boljševiško republikanskem razpoloženju nekaterih članov HSS in da je treba paziti, kakšen vpliv bodo imeli ti ljudje na politiko države. Po preokretu v radičevski stranki mora vlada za vsako ceno stremeti za tem, da pride do sporazuma s HSS.

SIMPATIČNO SPREJETE IZJAVE STJEPANA RADIĆA.

Beograd, 19. maja. V radikalnih krogih komentirajo simpatično poslednje izjave Stjepana Radića, ki so jih priobčile zagrebške novine. Te izjave so izzvale pri samostojnih demokratih neprikrito nervozo.

DR. NIKIĆ SE VRNIL V ZAGREB.

Zagreb, 19. maja. Včeraj je prispel v Zagreb poslanec HSS dr. Nikić, ki bo posetil Stjepana Radića in ga informiral o razvoju političnih dogodkov v zadnjem času.

da ustvarimo vsem strankam nadrejen forum, v katerem se vse presoja le z nacionalnega stališča in ne s strankarskega.

Rabimo svoj narodni svet, rabimo organizacijo, ki po vestnem študiju določa narodno politiko. Za nas same, ne pa za boj proti drugim, rabimo to skupno organizacijo, ki mora imeti samo ta namen, da dvigne slovenski narod tako, da bo čim več dal za skupno stvar, da bo čim bolj pozitiven.

Samo v tem bi smela biti slovenska fronta.

Seja vlade.

Beograd, 19. maja. Na sinočnji seji ministrskega sveta je poročal Stojadinović o obliči finančni situaciji v zvezi z dosedanjim Blairovim posojilom in z novim posojilom, katerega bo sklenila naša država z grupo Blair-Armstrong. Finančni minister je poudarjal finančne težkoče in izjavil, da mora naša država storiti vse, kar bi dovedlo do njene čim hitrejšje konsolidacije, da bi mogla dobiti država kredit v inozemstvu.

Prometni minister je poročal o prometni politiki in o delu za povečanje prometa, o novih težkočah, o ureditvi pristanišč itd. Stojadinović in Grisogono sta poročala o poljedelskih kreditih, odnosno o vprašanju kredita v zvezi z angažiranjem državne hipotekarne banke. Odobreni so bili sledeči krediti: 8 milijonov dinarjev za popravo luke v Sibeniku, 4 milijone za subvencijo parobrodskim društvom na Jadranu in 2 in pol milijona dinarjev za dela v luki v Boki Kotorski in Zeleniki. Izglasovanih je bilo tudi 10.000 švic. frankov za popravo ruske cerkve v Davosu.

ZAKON O KMETIJSKEM KREDITU.

Beograd, 19. maja. Včeraj popoldne je delala sekcija za proučevanje zakonskega načrta o poljedelskih kreditih. Govorili so: Velizar Janković, Trimičević in dr. Kulovec. Slednji je dejal, da je dalo zadrugetvo dovolj garancij in je zato opravičen razlog, da se vložijo pupilarni fondi v zadrugetvo. Zahteva, da ostane ves denar na svojem kraju in da se da seljakom. Nato je govorilo nekaj radikalov. Predsednik prekine sejo, da bi se radikali med tem časom sporazumeli. Seja se je nadaljevala in je bila kmalu zopet zaključena, ker med radikali ni moglo priti do sporazuma. Prihodnja seja se vrši danes ob 9. dop.

FANTAZIJE SAMOSTOJNIH DEMOKRAOV.

Beograd, 19. maja. Neki vodilni član SDS je govoril o velikem napadu Pašića na Lazo Markovića radi njegovega političnega dela v poslednjem času. V kolikor se je moglo doznati, je to samo produkt fantazije samostojnih demokratov, ker ima Pašić veliko zaupanje v Lazo Markovića, ki je eden najsposobnejših članov v radikalnem klubu.

VELIK USPEH LJUBLJANSKE DRAME V BEOGRADU.

Beograd, 19. maja. Včerajšnji beograjski listi pišejo obširno o gostovanju ljubljanske drame. Zlasti obširno poročata »Pravda« in »Vreme«. — »Pravda« piše, da je pokazala ljubljanska drama zelo solidno in trudapolno delo. Zlasti hvali ljubljanski ansambl v glasovnem oziru. Režija da manj ugaja. Nad vse skrben pa je študij, ki ga ljubljanska drama naravnost skrupulozno goji. — Enako simpatično piše »Vreme« in pravi, da je ljubljanska drama splošno presenetila. Tri premiere, trije pisatelji, kakor da bi bil alpski svet prestavljen v Beograd. Gostovanje je v umetniškem oziru popolnoma uspelo in so želi člani ljubljanske drame iskrene aplavze. Vse predstave so dokazale umetniško višino ljubljanskega gledališča. Nato hvali list posamezne igrance in režiserja Šesta ter konča svoje poročilo s konstatacijo, da je gostovanje ljubljanske drame znatno okrepilo kulturno zблиžanje med Triglavom in Avalo.

NRS, HSS in SDS.

Zagrebske »Novosti« objavljajo interesanten intervju z zelo uglednim in merodajnim članom HSS. V tem razgovoru je podanih mnogo čisto novih misli o našem sedanjem notranjopolitičnem položaju in zdi se nam potrebno, da z njim seznanimo tudi svoje bralce.

Uvodoma je razpravljaj hrvatski politik o zagrebskih volitvah, ter na podlagi volilnih rezultatov dokazal, da so pridobili samo skrajni elementi, hiperhrvatski frankovske stranke in komunisti. To pomeni, da vstopajo oni, ki odpadajo od HSS zaradi njenega monarhizma, samo v skrajne stranke. Značilno je dalje, da so največ izgubili samostojni demokrati. Kakšna bi bila njihova izguba, če bi ne bili v vladi, si more misliti vsakdo.

Samostojni demokrati so postali odvisni. Zapustili so jugoslovenstvo in hočejo biti nekaki posredniki med Hrvati na eni strani ter kraljem in Srbi na drugi. To posredništvo pa razumejo tako, da bi bili nekaki žandarji nad Hrvati. Toda žandarji so v politiki nepotrebni in enako je nam nepotreben vsak posrednik. Mi se naravnost s kraljem veliko lažje dogovorimo ko preko posrednikov, ker naš kralj je hrvatski kralj. In enako nam ni potreben posrednik za občevarje s Srbi. Iskreno, brez vsakih skrivnih misli se hočemo dogovoriti z najmočnejšo srbsko stranko in tu je vsak posrednik nepotreben.

Pa tudi vsako sodelovanje s samostojnimi demokrati je nemogoče. Ne vsled kakih antipatij, temveč vsled tega, ker nimajo nobene misli za konsolidacijo naše države. Oni so faktično destruktiven element, ki živi od kaosa in ki zato preprečujejo, da bi prišlo do urejenih razmer. Zato skušajo na merodajnem mestu dokazati, da so neobhodno potrebni. Toda že danes je jasno, da so

oni zapreka ureditvi razmer. Od njih ima monarhistična ideja na Hrvatskem samo škodo, nobene koristi pa tudi nima država, če bodo Hrvati in Srbi stalno razprti. Ne more večno trpeti, da bodo na eni strani Srbi s Pribičevićem in Žerjavom, na drugi pa Hrvatje s Spahom in dr. Korošcem. Srbi in Hrvatje so jedro države in oni se morajo sporazumeti.

V radikalni stranki so ljudje, ki mislijo, da jih bomo prevarili, kakor so med nami posamezniki, ki nam pravijo, da nas bodo radikalni prevarili. Toda tu ne more biti prevare. Mi in radikalni izvršujemo narodni posel in hočemo dovršiti delo ujedinjenja popolnoma. Kdor bi hotel tu koga prevariti, ta bo prevaril samega sebe. Kdor bi tu postopno neiskreno in s skrivnimi mislimi, tega bo narod obsodil, ker sloga in sporazum med Srbi in Hrvati sta narodna potreba.

Informiran sem in sam sem opazil, da je radikalna stranka politično izkušena stranka z veliko politično prakso. Danes se nudi radikalni stranki, da reši hrvatsko-srbsko vprašanje. Če tega trenutka ne izkoristi, potem pade na njo odgovornost za podaljšanje neurejenih državnih razmer in nam ne preostane ničesar drugega, ko da čakamo, da pride druga srbska stranka, ki bo prevzela vlogo, ki je danes ponudena radikalom. Mi Hrvati ostanemo v vsakem oziru kompaktni, vprašanje pa je, če bodo ostali Srbi v tako velikem številu v stranki, ki ni znala tako ugodne prilike izkoristiti.

Toda jaz upam, da radikalna stranka pravilno razumeva svojo nalogo in da bo izkoristila sedanjí trenutek v dobro Srbov in Hrvatov in brez ozira na malenkostne in osebne interese skupine g. Pribičevića.

Sporazum pred durmi.

Kdo je za sporazum!

Nedeljski »Slovenski Narod« je po naročilu svojih novih gospodarjev napisal infamen uvodnik, v katerem med drugim trdi, da ni v Beogradu lista, ki bi zagovarjal koalicio RR in da zagovarja sporazum samo zagrebski listi in par »naprednih in nacionalnih izdajnikov« v Ljubljani.

Da dokazemo svojim bralcem prav temeljito lažnivost »Slovenskega Naroda«, podajamo v sledečem par značilnih izjav radikalnih prvakov in par citatov iz vodilnih radikalnih listov.

Dr. Velizar Janković,

ki ni naš prijatelj, ki pa igra v radikalni stranki veliko vlogo, je dejal pri razpravi o kmetijskih kreditih, da bodo ta zakon izvajali najbrže radičevci, ker se dela na to, da čim prej stopijo v vlado. On sam, da z vso vmo zagovarja to politiko. Radičevci njegovim izvajanjem niso ugovarjali.

Izjava ministra Uzunovića.

V krogu svojih prijateljev je podal minister Uzunović, eden najbolj uglednih radikalnih prvakov, sledečo izjavo:

»Ni patriot, ni politika, ki bi smel vzeti na sebe odgovornost za vse ono, kar se mora zgoditi, če sedaj ne pride do sodelovanja med narodno radikalno in hrvatsko seljačko stranko, — sedaj, ko smo v stanu, da rešimo hrvatsko-srbsko odnošaje in da ustvarimo čvrsto in široko podlago za srečen razvoj države. Hrvati prihajajo, da z nami sodelujejo v blagor narodne in državne celote in brez svojih posebnih pogojev, pa kako moremo to odbiti!«

Dr. Vojislav Janjić

je izjavil o sodelovanju radikalne in radičevske stranke sledeče:

»Do tega sodelovanja mora priti in ni sile, ki bi mogla preprečiti naravní razvoj v tej smeri. Ni tu vprašanje o Pribičeviću in Žerjavu. Ne morejo biti oni odločilni, kadar gre za najširšo hrvatsko-srbsko koalicio, kadar gre za to, da se vendar enkrat uredimo. Bili so ljudje neprimerno močnejšega kalibra in bolj spoštovane kvalitete kakor sta oba omenjena gospoda, pa so se umaknili, če je to zahtevala situacija in korist državne politike. Evo, sam naš predsednik, g. Nikola Pašić, se je večkrat umaknil, pa vendar je on malo večji človek in državnik od teh gospodov. In sedaj je tak položaj, da se lahko rešijo srbsko-hrvatski odnošaji in tega ne sme ovirati niti Pribičević niti Žerjav. Pa kadar ta dva gospoda nimata potrebne uvidevnosti, da bi sama spoznala, da sta na potu ureditvi, potem jima je treba povedati to glasno, da ne bosta v nobeni sumnji in da ne bosta mogla reči, da nista vedela, kaj se od njih zahteva.«

Tajnik skupščine St. Kobasica.

Ko se je zvedelo v radikalnih krogih, da zahtevajo samostojni demokrati, da se razveljavijo anketirani mandati HSS, je dejal St. Kobasica, ki je veljal kot brezpogojen pristajač koalicio s SDS, ljuto:

»Pa če si sami stavijo nož na grlo, kaj moremo storiti mi!«

Glavno glasilo vojvodinskih radikalov novosadska »Zastava« piše.

Z ozirom na »prepoved radičevskega« »Domac« piše »Zastava«:

»V istem času, ko so člani anketne komisije dovršili svoje delo in po izjavi najbolj kompetentnih njenih članov prinesli iz Zagreba najboljše vtise in nade za bodočnost, v istem času odreja državni aparat na Hrvatskem, ki je tam po čudni fatalnosti docela v rokah samostojnih demokratov, zaplembo najnovejšega »Domac«, glavnega organa Hr-

vatske seljačke stranke in to, da bo monstruoznost tega dejanja popolna — zaradi članka pod naslovom: »Radikalni na Hrvatskem že obupujejo!«

Nočemo se sedaj spuščati v samo bistvo glavnega vprašanja, vprašanja bodočega aranžmana na med radikalni in radičevci, ki je neizogiben v državi s tremi besedami, od katerih se mora slišati tudi oni »H«, ker ni umolknil, pa čeprav se hoče njegov odmev popolnoma preslišati!...

Nasprotno! Treba je, da se sliši in da se skladno zlije v bajnolepi harmoniji, ki bo v bodočnosti odmevala z zdravo in polno silo naše edinstvene in prerajene nacije!

Ne gre torej za to. V tem smo mi na čistem. Drugo je vprašanje, kdaj da se bo to vprašanje končno rešilo. Zato puščamo to na strani.

Toda ne moremo preiti preko čudne in neumestne zaletelosti samostojnih demokratov, ki se je ne morejo oprostiti niti v sedanjem trenutku.

Se za eno stvar gre tu, to je za večno vprašanje odnošajev med samostojnimi demokrati in radikalni na Hrvatskem. Po nesreči se je dotaknil tega vprašanja »Domac« in zato mu je bila — odsekana glava...»

In nato piše »Zastava« v ogorčenem tonu proti politiki samostojnih demokratov napram radikalom na Hrvatskem. Ker pa to direktno ne spada v naše glavno vprašanje, zato o tej stvari ne pišemo dalje.

Beograjsko »Vreme«.

Ze včeraj smo na kratko poročali o senzacionalnem članku »Vreme«, v katerem se pozivlja g. Pribičević, da drži besedo in da se umakne. Danes bi naše poročilo dopolnili, da bi naši bralci tem jasneje videli lažnivost »Slovenskega Naroda«, ko piše, da v Beogradu ni lista, ki bi zagovarjal koalicio RR.

Najprej opisuje »Vreme«, kako se je že od nekdaj vodil boj med Radičem in samostojnimi demokrati. Nato pravi »Vreme« dobesedno sledeče:

»Z ozirom na veliki interes države, da radičevci aktivno sodelujejo v upravi države in z ozirom na njihov pogoj, da je njihovo sodelovanje mogoče le brez g. Pribičevića in njegove skupine, ker bi se v nasprotnem slučaju izstavili nevarnosti, da volilci odklonijo njihovo politiko, je prišlo do vprašanja, ali naj ostane sedanja kombinacija ali pa naj pride do kombinacije z radičevci in se ti v tem še bolj navežejo na državo.« Nato »Vreme« hvali »nacionalni« blok in nato nadaljuje: »Glavna naloga nacionalnega bloka je bila, da paralizira delo radičevcev, toda danes, po zgodovinskem preobratu (radičevcev) nima več političnega raisona d'être.« — Ustvaritev kombinacije z radičevci bi pospela proces psihološke unifikacije, likvidacijo usodepolnih prejšnjih predsodkov in pripomogla k skristalizirani in popolnoma jasni nacionalni zavesti — in skupnega nacionalnega ideala.

G. Pribičević je pred alternativo. Ali ne moti in pomaga ustvariti blagodejno kombinacijo, ali pa ne stopi preko osebnih in strankarskih interesov. Kaj bo storil Pribičević? Na vsak način se bo skoraj videlo, če je bila izjava g. Pribičevića, da se bo takoj umaknil, če vidi, da je on zapreka sporazumu, iskrena ali ne.

Ne prikrivamo, da je dosti tragike, če se mora umakniti politik v trenutku, ko je njegova politika bila uspešna. Toda to ni redkost, kakor dokazujejo slučaji gg. Clémenceaux-a, Pašića koncem leta 1918 in Venizelosa. Zlasti slučaj g. Pašića je za g. Pribičevića poučen. Ali pa se je iz tega kaj naučil?

Beograjska »Politika« piše:

Radikalni za sporazum. Neki član vlade, ki je o stvari dobro poučen, je izjavil: Vprašanje sporazuma je preveč važno, da bi se smela zamuditi prilika, bil bi pa pravi zločin,

ako bi se ta prilika ne uporabila sedaj, ko ne stavlja Hrvati nobenih pogojev. Do sporazuma mora priti. Globoko sem prepričan, da bo umel najti g. Pašić najpovoljnije rešitev ter da bo šel preko vseh malenkosti, zakaj, ponavljam, vprašanje je izredne važnosti. Dosega sporazuma bo največje delo po povratku s solunske fronte. Seveda ni treba izgubljati iz vida, da se mora predhodno rešiti mnogo stvari, toda glavno je, da ne bodo oni, ki delajo za sporazum, in oni, ki trdijo, da pride od njega — demantirani od dogodkov.

Ženska volilna pravica v Italiji.

Dne 15. t. m. je bil v Rimu sprejet zakonski načrt o ženski administrativni volilni pravici. Glavne določbe načrta so:

V volilne imenike za administrativne volitve se vpišejo ženske, ki so dovršile 25. leto svoje starosti ali pa je dovrše do vštete 31. maja leta, v katerem se imeniki revidirajo. Poleg tega mora biti ženska v enem izmed sledečih položajev:

1. da je odlikovana z vojaško hrabrostno svetinjo ali pa z vojnim zaslužnim križcem;
2. da je odlikovana s civilno hrabrostno svetinjo ali pa s svetinjo za zasluge za javno zdravstvo, za osnovnošolski pouk ali za zasluge ob priliki javne nevarnosti;
3. da je mati padlih v vojni;
4. da je vdova padlih, ki pa ni izgubila pravice do pokojnine;
5. da efektivno izvršuje očetovsko oblast ali varstvo;
6. da je absolvirala obligatorično osnovno šolo ali pa kako višjo;
7. da plača letno v občini, v kateri hoče biti vpisana, najmanj 40 lir letnega davka ter zna čitati in pisati.

Ženske, vpisane v volilni imenik, imajo pasivno volilno pravico za mesta, ki jih določa zakon o občinah, razen za mesto župana, asessorja, predsednika provincialne administracije, za provincialnega poslanca, člana narodnih komisij, komisije za rekvizicijo živine, komisije za revizijo poročniških list in še nekaterih drugih, ki tu ne zanimajo. Za ženske volilce se ustvarijo posebne volilne sekcije.

Politične vesti.

— Izjave ministra dr. Ninčevića po povratku iz Bukarešte. Zunanji minister dr. Ninčević je dal te dni novinarjem nekaj informacij o zadnji konferenci Male antante ter o zunanji politiki vobče. Predvsem je dejal, da je konstatiral z zadovoljstvom dejstvo, da postajajo prijateljski odnošaji med članicami Male antante po vsaki konferenci pristranejši. Medsebojna simpatija in smisel za skupnost interesov je prodrli tudi že med narod, kar je bilo opaziti sedaj v Bukarešti. Nato je prešel minister na področnosti. Najbolj so zanimali konferenco odnošaji do srednjeevropskih držav, posebno do Madžarske in Avstrije. Glede avstrijskega problema — priključitve Avstrije Nemčiji — je v interesu vseh članic Male antante, da se ohrani status quo. V tem oziru soglašajo z nami tudi Italija. Sicer pa sta Čehoslovaška in Italija gospodarsko pri tem bolj zainteresirani kakor mi. Glede Madžarske se je ugotovilo, da se ne drži mirovne pogodbe. Njen budžet ni odkritostren. — O Bolgarski, je dejal minister, bo govoril obširno v skupščini, ko bo odgovarjal na interpelacijo Marinkovića. Povišanje dovoljenega vojaškega kontingenta smatramo za absolutno potrebno. O ustanovitvi antiboljševske fronte ni bilo govora, ker je vsaka država zase dovolj močna, da se brani pred destruktivnim delom III. internacionale, ki pa sicer nima nobenih izgledov, da uvede po tujih državah sovjetski režim. — Z Grško naši pregovori še ne bodo takoj končani. Upamo, da se bomo sporazumeli. — Z Italijo živimo v nasprotju s pisanjem nekaterih listov v prav prijateljskih odnošajih, posebno odkar je sklenjen prijateljski pakt. Vedno, kadar diskutiramo z Italijo o raznih evropskih vprašanjih, ki se tičejo naših zemelj, diskutiramo kot prijatelji ter nastopamo sporazumno. V vseh važnih vprašanjih moremo računati na diplomatsko podporo kraljevine Italije, kakor more računati tudi ona na našo. Odnošaji med Malo antanto in Poljsko so tudi prav prijateljski. O garancijskem paktu se je na sestanku mnogo diskutiralo. Prišlo je tudi do nekkih gotovih sklepov. Prihodnja konferenca bo ali v Beogradu ali pa v Zenevi.

— Zakaj izključujejo radičevci samostojne demokrati? Na to vprašanje je odgovoril dr. Nikić sledeče: »Ne more biti niti govora, da bi mi (radičevci) pristali na sodelovanje s samostojnimi demokrati. Mi ne odbijamo sodelovanja z njimi iz osebne mržnje. Naš predsednik je že čisto dokazal, da zna iti preko osebnih animozitet, če zahteva to cilj. In tudi vsi drugi smo tako od njega vzgojeni. Toda odločilno je, da so nekatere osebe iz vodstva SDS popolnoma nemogoče za sodelovanje baš zaradi višjega cilja, za katerim gremo. Sodelovanje z njimi bi onemogočilo i nam i radikalni stranki, da skupaj dosežemo visoki cilj ureditve odnošajev med Srbi in Hrvati, brez ureditve tega vprašanja pa ni konsolidacije države. Razven tega mi hrvatski poslanci v koalicio s Pribičevićem ne moremo izjaviti med Hrvati one politike, katero je pričel naš predsednik, pa čeprav je bil v zaporu, z znano izjavo Pavla Radića z dne 27. marca. Če je radikalom važnejše reševanje g. Pribičevića kakor pa izvajanje te politike med Hrvati, pa naj gredo s Pribičevićem. Toda jaz mislim, da jim ni Pribičević važnejši. Sicer pa bodo bližnji dnevi vse bolj jasili in jaz gledam optimistično na razvoj dogodkov.«

— Tolažbe samostojnih demokratov. Samostojni demokrati so imeli sejo in na njej konstatirali, da se je »nacionalni« blok ugradil. Po Beogradu so se krepko zabavali na račun te »trditve«.

— Atentatortji pomiloščeni. Iz Sofije je prišlo poročilo, da je kralj Boris pomiloštil izvršilce atentata v cerkvi sv. Nedelje, ki so bili obsojeni na smrt. Kazen je spremenjena v dosmrtno ječo.

— Nova zarota odkrita. Politične oblasti v Hitmanu na Bolgarskem so odkrile novo zarotniško organizacijo, ki je imela svoje odseke v Sofiju, Gostincu in Dolnji Banji. Organizirana je bila po načinu dvojke, trojke in petorice. Organizacija je bila v zvezi z razbojniško tolpo Ivana Kishinova. Materielno pomoč so dobivali iz Sofije. Najdena je bila tudi večja množina orožja.

— Amerika tirja svoje dolžnike, med njimi tudi Jugoslavijo. Ameriška vlada je obvestila oficijelno države, ki so ji dolžne, da je prišel čas za funiranje dolgov. V noti, ki se obrača na Francijo, Italijo, Bolgarijo, Romunijo, Grško, Čehoslovaško, Jugoslavijo, Estlandijo in Letlandijo, je izražena resna želja, da bi se uredili vojni dolgovi brez nadaljnega odlašanja. Amerika sporoča, da ne misli vporabljal nobenega pritiska, da pa je minila po mnenju Washingtona prva obnovitvena perioda, ter morajo biti države sedaj v stanu, da izpolnijo svoje plačilne obljube. V noti, ki je bila poslana Franciji je poleg tega omenjeno, da bi pozdravile Zedinjene države z veseljem odpošiljatev francoske komisije v Washington. Neoficijelno je sporočila bela hiša, da bi morala odkloniti od Francije predlagano razlikovanje med političnimi in gospodarskimi dolgi. Caillauxov namen, da bi se pogajal osebno samo glede gospodarskih dolgov iz povojnega časa, ureditve v politični bi pa prepustil Briandnu, ni nalez na simpatije. Finančnemu ministru blizu stoječi krogi namigavajo, da so vezane glede pogajanj Zedinjene države s kongresnim aktom. Najbolje bi bilo, ako bi vodil Caillaux, do katerega imajo neomejeno zaupanje — pogajanja v Washingtonu osebno.

— Voja v Maroku. Agencija Havas poroča iz Rabata, da je osvobodila dne 16. t. m. skupina generala Colombata po živahnem boju doslej obkoljeno pozicijo pri Aulayu. Posadka je obstojala iz senegalskih vojakov ter se je branila junaško celih 14 dni. Na centralni fronti se javlja ojačenje vstašev potom kontingentov Riffovih ljudi.

Prosveta.

GOSTOVANJE »HUDOŽESTVENEGA TEATRA«.

Zenitev, komedija v treh dejanjih, spisal N. V. Gogolj.

Topot so se pokazali Hudožestveniki v vsem svojem sijaju. Nastopile so najboljše moči, režija strogo dosledna, prežeta s pšičimi domislicami, s katerimi je napisano delo izpopolnjevalo.

Komedija je bila novo nastudirana in Masalitinov je s svojim delom ostal veran tradiciji teatra. S tem, da je groteskno poudaril in stopnjeval karikiranje posameznih oseb, se je približal ostri meji, na kateri se lahko zgodi, da bi v trenutku odpovedale človeške moči ter organizem posameznika. Kakor struna bi se lahko predstava utrgala in se razbila radi nemogućnosti. Toda z nevidnim, dobro premišljenim stopnjevanjem je dosegel napetost, s katero je postajal Gogoljev humor opasen in grozen. Komedija ni ostala več samo komedija, režiser je izsledil celo ono fino nijanso, ko se je dejanje prevrglo v tragedijo. Tako se je Gogoljev humor po svoji močnejši in strahotah približal sili Dostojevskaja.

Baš zadnji prizor, eden izmed tistih slavnih nemih prizorov, je zrastle v tragikomedijo in gledalec bi bil lahko zbnesel od jeze. (Prim. Selo Stepančikov.) Nam, ki smo že gledali »Zenitev« v slovenski odskri izdaji, se je odpiral nov svet. Gogoljev smeh se je razdivjal, kakor vihar po stepi. Ni poznal meje. Bil je očistevalec in vzbujal je temno grozo, ker se je od trenutka do trenutka približeval blaznosti. Pri taki komediji, kakršne še ni bilo na naših deskah, je vsaka kritika odveč. Pogledati vanjo, videti njen ustroj, to bi bil bogat študij. V glavnih potezih precizno in trezno pretehtana ni odkrivala niti najmanjšega truda. Težke črte je režiser obdajal z lahkim okretom metulja.

Masalitinovu je uspelo, da nam je vzbudil oni naivni, otroški in vendar krvoločni smeh, katerega ni mogoče več brzdati. A koncem predstave bi se bil ta smeh najraje prevrgel v jok, ko se je pokazalo, da je storila zares in ne bo zaželenega dobrega konca.

Pripomniti je treba, da se je tudi poizkus rahle stilizacije v zadnjih dveh dejanjih, v katerih so bile vse barve ustvarjene na razkošnost in se smeh popolnoma zlivl z realizmom in prvem dejanju. Pravemu mojstru so dana sredstva in on je njihov gospodar.

Pri vsaj režiji pa bi bil uspeh nemogoč, če ne bi bil razpolagal Masalitinov s takimi igralci. Poleg Grečeve, ki je posredovalko originalno izdelala, sta bili Torska in Krasnopoljska izredno živi kreaciji. Bakšjev se je topot omejil na zunanost, kar je seveda mojstrsko pogodil. Vasiljev, Bogdanov nima sta se lastne tvornosti. Dunjaska in sluga sta se uveljavila z dobrimi tipi. Masalitinov je igral s prirodnostjo lahkoto in se mu je posebno zadnja scena uprav gogoljsko posrečila. A najzanimivejša igralka sta bila Sjerov in Pavlov. V njunih kreacijah se je pokazalo, do kakšne višine stopnjuje talent in kje se pričenja genialnost, bogato obdarjena od prirode. Sjerov je vlogo ustvarjal, dosegel višek z eruptivnim smehom v tretjem dejanju, da je bilo na kako sijajnejšo poanto v komediji težko misliti. Takoj nato je pričel rasti Pav-

Dnevne vesti.

PO POTOPU.

Kakor da bi si vzeli naši mladini za devizo reklo lahkomišljene francoske predrevolucionarne gospode: za nami potop! Taka je njihova politika.

Samo političen slepec more še dvomiti o bližnjem sporazumu med radikali in radičevci in samo popoln naivnež ne more spoznati, da je v tem slučaju samostojno demokratska stranka izločena iz vsake kombinacije. In kljub temu, se propagira od mladinske strani politika, kakor da bi se Jugoslavija podrla, če ne bo g. dr. Žerjav več ministar.

Stvar mladinske stranke je, kako bo prenesla razočaranje, ki se bliža s sigurnimi koraki. Zato se v tem oziru ne spuščamo v nobeno razmotrivanje.

Toda drugo vprašanje nas zanima: Kaj bo s tistimi zapeljanci, ki še danes verujejo v mladinske izmišljotine, ki se puščajo še danes izrabljati od mladinske gospode za partizanske namene. Kaj bo z vsemi temi žrtvami mladinske politike?

Koliko od njih je zagrešilo tudi nepostavnost, ker je zahteval tako mladinski general? Koliko od njih je zanemarilo svojo dolžnost, ker je mladinska stranka zahtevala tako! Kaj sedaj, če pride obračun!

Ko so mladini persekurali uradništvo, so mladinski uradniki pomagali ubijati uradniško solidarnost in oni so bili krivi, da ni niti ena uradniška organizacija nastopila v prilog preganjanj. Na koga se bodo ti zaslepljeni obrnili tedaj, ko nastopi neizogibni mladinski polom?

In privredniki? Ko so zanašali mladini v gospodarstvo politiko, ko so upirjali najbolj nečedne gonje proti privrednikom iz političnih vzrokov, so mislili nekateri zaslepljeni, da je njihova dolžnost, da pomagajo rušiti solidarnost v lastnih stanovskih organizacijah. Kaj store ti ob polomu?

Upamo, da novi ljudje ne bodo ponavljali napak mladinov ter da bodo šli širokogrudno čez napake zaslepljenec. Toda če ne gredo, če slede mladinskemu zgledu?

Ni bila fraza, ko smo naglašali potrebo politične strpljivosti in ne želeli bi, da bi morali današnji mladinski zaslepljeni spoznati, kako bridko je, če nasprotniki na vladi ne poznati nobene obzirnosti.

Toda ne tirajte vi zaslepljeni stvari do skrajnosti in vsaj ob dvajseti uri preudarite, da se kolo sreče obrača in da si koplje sam sebi grob tisti, ki iz strankarskih razlogov in nelepe osebnosti maščevalnosti ne brani svojega stanovskega tovariša, ko je iz političnih razlogov persekiran.

Pred potopom treba vse to preudariti, ker po potopu more biti — prekasno!

— »Slovenski Narod« noče poslušati našega dobrohotnega nasveta, da naj opusti uvodnike ter še nadalje junaško dolgočasi z njimi svoje bralce. Tako je večeraj nekaj fantaziral o nasprotju med industrijo in agrarizmom. Da bi mogli mladini skonstruirati nasprotje povsodi, tudi tam, kjer ga ni, to že verujemo. Toda zaenkrat je le pobožna želja, da bi se mogla industrija v Jugoslaviji tako razviti, da bi nastopilo proti njej selstvo. Nasprotje ima kmet silno veliko interesa, da se industrija v Jugoslaviji uprav siljano razvije. Ali mislite, da bo naš kmet nasproten, če bodo prav vse vodne sile izrabljene? Ali ne vidite vsepovsodi, kako kmetje sami ustanavljajo vodne zadruge, kako se oni sami bore, da morejo izrabljati električno silo? Ali ne vidite, da je za našega kmeta čisto jasno, da raje kupuje domače fabrikate, ki morajo nujno biti cenejši, ko tuji, samo če je naša industrija kos svoji nalogi. Proti slabi industriji, ki bi le izkoriščala, je gotovo kmet. Toda proti slabi industriji je tudi mešan in vsak dober privrednik, ker za slabo industrijo more biti samo »Slovenski Narod«, ki dnevno fabrika najslabši list Slovenije.

— »Velevažna vloga dr. Žerjavca.« »Slovenski Narod« poroča, da igra pri pogajanjih med radikali in radičevci velevažno vlogo g.

dr. Žerjav, kateremu da je poverjena važna funkcija, da o vseh teh pogajanjih informira vladarja samega. Dobro bi bilo, če bi »Slovenski Narod« povedal, ali je poveril s to velevažno misijo dr. Žerjavu Pašić ali Radić, ker ta dva vodita pogajanja. In še bolje bi bilo, da bi »Slovenski Narod« povedal, zakaj je ravno sedaj odpotoval kralj iz Beograda, ko pa ima dr. Žerjav to velevažno funkcijo, da o vseh teh pogajanjih informira. Po telefonu se namreč takih informacij ne daje, kvečjemu da so tako brezpomembne, da jih sme vsak slišati. Takih pa dr. Žerjav čisto gotovo ne daje. Zato »Slovenski Narod«: Če se farba, potem se mora pametno farbat, sicer pa do 25. ni niti teden dni več.

— V večerajšnji številki smo med »Dnevnimi vestimi« pod naslovom »Falmint Vinkota Majdiča v Kranju« objavili notico, v kateri naš izvestitelj zamenjava zapuščino po dne 29. maja 1924 umrlem g. Vinku Majdiču, veleindustrijalcu v Kranju, s Francem Majdičem, trgovcem v Kranju, ki ne stoji v nikakem pravnem ali sorodstvenem razmerju napram dedičem po gu. Vinku Majdiču. Zaradi tega bodi konstatirano, da ni prišel v zapor pokojni g. Vinko Majdič ali kateri od njegovih dedičev in da ni nikdar obstojal napram istim kak sum kakega nepoštenega dejanja. Kar se tiče osebe ga. Vinka Majdiča in njegove zapuščine, je resnica le ta, da je zapuščina sklenila poravnavo, katere bistvena vsebina je ona, ki smo jo navedli večeraj.

— Oprostitive od kopalških taks. Ministrstvo narodnega zdravja je izdalo rešenje, glasom katerega so oproščeni plačila kopalških taks vsi invalidi in vojne sirote, ki ne plačajo več, kakor 10 Din neposrednega davka, dalje uradniki ministrstva narodnega zdravja, zdravniki, učitelji, duhovniki in meščani, ki imajo v kraju, kjer je kopalšče, stalno bivališče, dalje veliki župan, sreški poglavarji, šefi sreške finančne kontrole, šef železniške postaje v kraju, kjer je kopalšče. Vsi imenovani so oproščeni od plačila taks za časa kopalne sezone, ostali državni uradniki, kakor tudi rezervni oficirji pa so oproščeni plačila taks v času izven kopalne sezone.

— Preureditev dveh luk. Ministrski svet je odobril kredit v znesku 10 milijonov dinarjev za preureditev splitske luke, 1.170.000 dinarjev pa za zgradbo luke v Cavtatu.

— Izpremembe v vojski. Imenovani so: za pomočnika komandanta 21. »dohodlovaškega« pp. doseđani komandant 1. baona 40. pp. podpolkovnik Vojislav Kostić; za komandanta 3. baona 16. pp. »carja Nikole II.« gen. štabni podpolkovnik Leo Rupnik; za komandanta 4. baona 85. pp. »Zrinjskega« gen. štabni podpolkovnik Vilim Klobučar; za komandanta 1. baona 40. pp. podpolkovnik Fran Grošelj; za komandanta 4. baona 46. pp. major Rudolf Knez; za pomočnika komandanta knjaževaškega vojnega okruha podpolkovnik Oton Lininger, doslej uslužben pri ljubljanskem okrogu. Za namestnika upravnika stalne mornariške bolnice je imenovan sanitetni podpolkovnik dr. Vladimir Ferlan; začasno je stavljen na razpoloženje ministrstvu vojne in mornarice podpolkovnik Milan Plesničar.

— Izžrebani porotniki v Ljubljani. Za drugo letošnje porotno zasedanje, ki se prične dne 2. junija v Ljubljani, so izžrebani za glavne porotnike: Ravnik Alojzij, posestnik v Boh. Beli; Novak Ivan, posestnik in trgovec v St. Vidu pri Brdu; Peršin Josip, posestnik v Preserju (Prevalje); Okorn Matjež, posestnik v Brdih; Ribarič Simon, trgovec na Uncu; Furlan Fran, posestnik na Verdu; Kosak Fran, posestnik v Stranski vasi (Grosuplje); Kokalj Matija, trgovec v Kranju; Gris Anton, posestnik in trgovec v Pijavi gorici; Cvenkel Josip, posestnik v Ljubnem pri Radovljici; Hribar Fran, posestnik v Ponovi vasi; Ramovš Anton, posestnik v Stožicah pri Ljubljani; Soklič Ivan, posestnik v Selu (Radovljica); Stular Fran, lesni trgovec in posestnik v Prezrenju (Radovljica); Mazi Josip, posestnik in gostilničar v Mali vasi; Tollazzi Josip, posestnik in

trgovec v Čevici (Logatec); Dremelj Janez, posestnik v Pečah; Brvar Josip, posestnik pri Sv. Katarini (Litija); Senica Josip, posestnik in trgovec v Domžalah; Habjan Franc, posestnik in trgovec v Stobu pri Domžalah; Krsnik Uroš, posestnik in trgovec v Šiški; Korenč Janez, posestnik v Zibrah pri Logatcu; Popit Josip, posestnik istotam; Kalin Karol, posestnik v Ljubljani (Trnovo); Črne Janko, lesni trgovec na Savji pri Jesenicah; Pivk Janez, posestnik v Rovtahu; Železnikar Josip, posestnik in trgovec v Iški vasi; Nartnik Fran, posestnik in lesni trgovec v Polkovem gradu; Rode Peregrin, posestnik v Rovih pri Kamniku; Bedenčič Anton, posestnik in trgovec v Ljubljani (Bičje); Verbič Jakob, posestnik in trgovec v Dol. Logatcu; Januš Fran, posestnik in gostilničar v Domžalah; Podobnik Janez, posestnik v Bukovci (Kranj); Bahovec Ivan, trgovec v Ljubljani; Godec Anton, posestnik v Mali nogi (Litija) in Velkavrh Fran, posestnik in trgovec v Brezovici pri Ljubljani. — Nadomestni porotniki so: Gjud Ivan, brivec; Turk Vilko, trgovec; Fajdiga Pavel, trgovec in posestnik; Dolničar Matija, mizar in posestnik; Gabronja Fran, trgovec; Mlakar Rudolf, trgovec; Praprotnik Simon, mizar in posestnik; Černe Jernej, hotelir in posestnik; Dular Alojzij, trgovec, vsi iz Ljubljane.

— Šest madžarskih špijonov. Te dni so prijele naše obmejne oblasti pri Horgošu šest Madžarov, ki so skušali priti brez dokumentov na naše ozemlje. Odvedli so jih v Subotico. Policijska preiskava je ugotovila, da so imeli namen špijonirati. Pri enem izmed njih so našli neka pismena navodila madžarske špijonažne službe. Ministrstvo notranjih del je izdalo telegrafičnim potom posebna navodila za preiskavo.

— Atentat na šefa policije v Lisaboni. Te dni je poskusilo nekaj članov rdeče legije v Lisaboni atentat na policijskega komandanta. Atentat naj bi bil odgovor na številne deportacije, ki so se zgodile po zadnjih nemirih. Policijski šef, nenevarno obstreljen, je potegnil revolver ter pričel streljati na napadalec, ki so nato zbežali.

— Velika rudniška nesreča v Nemčiji. V Dorstfeldu pri Dortmundu se je pripetila dne 16. t. m. velika rudniška nesreča. V rudniku je »eksploziralo iz doslej še nepojasnjenega vzroka skladišče razstreliv. Vseled eksplozije so se zasuli na več krajih rovi, kar je povzročilo, da niso mogli izstopiti strupeni plini, ki so se razvili iz razstreliv. Sprva se je mislilo, da gre za eno najstrašnejših rudniških nesreč, zakaj v rovih je bilo zaposlenih v trenutku eksplozije 540 rudarjev. Vendar pa nesreča ni imela tako katastrofalnega obsega, kakor se je bilo bati. Doslej so privlekli iz jame 4 mrtve in 80 ranjenih, 10 jih še pogrešajo, vsi ostali so nepoškodovani. Izprva je stalo pred vhom par tisoč družinskih članov rudarjev. Nemo so zrl pred vhom in pričakovali v strahu poročil o usodi svojcev.

— Pijan uradnik udril v žensko stanovanje. Miljutin Dunčerovič, uradnik angleške družbe »Standard Oil« v Beogradu, znan razgrajatelj, je pil te dni zopet enkrat vso noč. Ob petih jutraj je vdrl v pijanosti v neko hišo, v kateri stanuje več žensk. Zgrabil je za prvo kljuko ter odprl z velikim truščem vrata v sobi, v kateri je spala gospodična Elizabeta Bulovič. Prestrašena je skočila gospodična v sami srajci iz postelje ter se zatekla k svoji sosedki, ki je bila istotako še v postelji. Dunčerovič pa hajdi za njo. Tam je skočila tudi sosedka v sami srajci iz postelje. Dunčerovič je ugajal nenavadni prizor, in hotel je postati intimen. Ker sta se ženski branili, jih je začel pretepati. Končno je zbežala ena izmed njih v negličje, v katerem se je nahajala, na ulico ter poklicala orožnika Piriba, ki je imel v bližini službo. Pirih je pozval nepoklicanega gosta seboj na stražnico. Nastalo je hudo prerekanje, tako, da sta prišla šele tekom dveh ur do bližnje kavarne. Tu je pograbil Dunčerovič stol ter udaril orožnika trikrat s tako silo, da je bil stol razbit ter je ostal rabijatnemu možakarju v roki samo še del noge. Nato ga je hotel žandar ukleniti, toda Dunčerovič je pograbil ku-

DOPIS.

Zagorje ob Savi. V splošno pomirjenje vsem, zlasti pa dopisnikom »Jutrac« in »Slovenca« bodi povedano, da Zagorjanom ni mnogo do tega, katera stranka bo odnesla lajtorke za zgradbo vodovoda in nove šole. Tudi brez tega poznamo le predobro vse stranke. Potrebno je, da se s pametnim postopanjem pride k dejanjem, očitanje starih krivd pa nič ne koristi. Oba projekta sta krvavo potrebna — vendar moramo dati vsled lažje dosegljivosti in higijskih ozirih vodovodu prednost zlasti iz sledečih razlogov:

1. za vodovod prispeva izdaten del Trboveljske premogokopna družba;
2. je skrbeti za zdravje prebivalstva najprej, kajti le zdrava mladina se more izobraziti.

Potrebna šola pa naj se zgradi seveda čim prej mogoče, to je takoj, ko bo investicija za vodovod plačana. Za prvo silo se moreta nastaniti dva razreda v bivši obnovljeni občinski izolirnici, kjer sta na razpolago dve primerni sobi.

Izogibati se nam je dinarskega in dolarškega posojila. Pač pa bomo imeli prav v kratkem tudi šolo, ako vzamemo za podlago račun g. Weinbergerja. Po tem računu ima občina letnih skupnih dohodkov 820.000 Din, rednih izdatkov pa le 390.000 Din, ostane torej letni prebitek v znesku 430.000 Din, v 10 letih torej 4.300.000 Din.

Ako se ta prebitek prvih pet let naloži, drugih pet let pa primanjkljaj izposodi, bo mogoče po preteku petih let zidati tudi šolo in to brez posebnih doklad.

Ker je nesporno, da se bo v petih letih vrednost dinarja zelo povečala in cena mezd znizala, nastane torej razmerje še ugodnejše ter bo mogoče po petih letih za ceno, s katero bi se sedaj postavil srednji trakt, zgraditi celo šolo. Vseled tega naj se sedaj gradi vodovod takoj, gradbo šole pa je preložiti za dobo petih let. — J. V.

Edgar Rice Burroughs:

Tarzanovi doživljaji v džungli.

Rabba Kega je sedel, opirajoč se s hrbtom ob deblo drevesa in obračal obraz proti Tarzanu. Njegov položaj ni bil tako ugoden, kot si ga je želelo prežetce, plena željno bitje. Zato se je opičji človek potuhnil zgoraj in ždel negibno kakor kip, dokler ni sad dozorel za trgatve. Strupen mrčes je privršal s hudobnim brenčanjem po zraku. V krogu je obletaval Tarzanovo glavo. Tarzan ga je videl in spoznal. Strup njegovega žela je pomenil za manjša bitja smrt, za Tarzana pa večnevno muko. Njegove žareče oči so še nadalje strmele v Rabbo Kego, prihod strupenega sovražnika pa je ugotovil le z enim samim očesom. Slišal in spremljal je kretanje mrčesa s svojimi tankimi ušesi, potem je čutil, da mu je sedel na čelo. Niti z mišico ni trenil, kajti pri njemu sorodnih stvorih so mišice služabniki možgan. Strašni stvor mu je lezel čez obraz, čez nos, usta in brado. Na grlu se je ustavil, se okrenil in se vrnil. Tarzan je še vedno stražil Rabbo Kego. Niti njegove oči se niso premaknile. Tako negibno je čepel, da je mogla le popolna smrt nalikovati njegovi negibnosti. Mrčes je splezal po njegovem zagorelem licu in se ustavil, ko se je s tipalkami igral s Tarzanovimi vekami. Mi bi se zdrznili, zaprli oči in udarili po živali; kajti mi smo sužnji, ne gospodarji svojih živcev. In celo, če bi bil

59

mrčes splezal na oko opičjega človeka, si lahko mislimo, da bi držal oko odprto in trdo; a žival ni plezala dalje. Trenutek je posedela na spodnji vek, potem je zletela in odbrenčala.

Doli k Rabbi Kegi se je obrnil mrčes, črnc ga je slišal, videl, mahnil po njem in dobil pik v lice, predno ga je mogel preprečiti. Potem se je dvignil s strašnim kričanjem, a ko se je podal na stezo, ki vodi v vas glavarja Mbonge, je pokazal tihemu zasledovalcu v vejah svoj široki, črni hrbet.

Ko se je Rabba Kega okrenil, se je bliskovito spustila vitka postava iz vej naravnost nanj. Sila padajočega človeka je pobila Rabbo Kego na tla. Čutil je, kako so se močni zobje zasekali v njegov tilnik, in ko je skušal kričati, so mu jekleni prsti stisnili goltanec. Močni črni bojevnik se je skušal osvoboditi, a pod rokami svojega nasprotnika je bil kot otrok.

Tarzan je sicer takoj zrahljal oprijem čarovnikovega grla, kakorhitro p aje skušal Rabba Kega zakričati, so ga davili strašni prsti brez usmiljenja. Končno se je zamorec udal. Nato se je Tarzan napol dvignil, pokleknil svoji žrtvi na hrbet, ko pa se je hotel vzravhati Rabba Kega, mu je potisnil Tarzan obraz v blatno stezo. S kosom vrvi, na kateri je visel kozliček, je zvezal Tarzan Rabbi Kegi roki na hrbtu, potem je vstal, postavil ujetnika na noge, ga obrnil z obrazom proti stezi in ga pričel goniti pred sabo.

Sele, ko je zopet stal na svojih nogah, je mogel Rabba Kega prav pogledati svojega nasprotnika. Ko je spoznal, da je beli vražji bog, mu je upadel ves pogum in kolena so se mu pričela tresti. A ko je moral pred svojim premagovavcem hoditi po stezi vse naprej in naprej, ne da bi bil tepen ali mučen, je počasi zopet postal pogumen. Mogoče ga vražji bog niti ne namerava ubiti. Ali ni imel malega Tiba tedne in tedne v svoji oblasti, ne da bi mu kaj storil in ni-li prizanesel Momayi, Tibovi materi, čeprav bi jo lahko umoril?

A sedaj sta prišla h kletki, ki jo je Rabba Kega z ostalimi vojščaki iz vasi glavarja Mbonge postavil in opremil z vado. Rabba Kega je opazil, da je vada izginila, čeprav ni bilo leva v kletki in tudi vrata so bila še odprta. Vse to je gledal z začudenjem in ne brez temne slutnje. Njegova glupa pamet mu je rekla, da morajo biti vsi ti zapletljaji na kak način v zvezi z njegovim ujetništvom.

Pa se tudi ni motil, kajti Tarzan ga je na kratko potisnil v past in v trenutku je razumel Rabba Kega položaj. Po celem telesu ga je obil mrzel znoj — kot v mrzlici se je stresel — kajti opičji človek ga je skrbno privezal na isto mesto, katero je preje v kletki zavzemal kozliček. Čarovnik je najprej moledoval za svoje življenje, potem za manj strašno smrt, a svoje prošnje bi bil prav lahko prihranil za Numo, kajti tudi sedaj jih je poslušala divja žival, ki ni razumela niti besedice vsega.

kinjski nož ter ga hotel poriniti orožniku v prsa. Orožnik pa je nastavljal na mesto roko in, tako je dobil sunek v roko. Ker se je nabraalo med tem precej obštevstva, jo je hotel aretovanec odkuriti. Udaril je po bližnjem izloženem oknu, ga razbil in skočil v trgovino, kjer so ga konečno ukrotili, nakar je moral korakati uklenjen na stražnico. Zago-varjal se bo pred sodiščem.

Tragedija črnogorske ljubezni. Mlad seljak iz Fundine v Crni gori se je zaljubil v devojko iz bližnje vasi. On je bil mohamedanec, ona pravoslavna. Kljub temu sta se hotela poročiti, pri čemur bi bil obdržal vsak svojo vero. Nedavno je odpeljal dečko svojo ljubljeno devojko z njenim privolenjem na svoj dom. S tem pa niso bili zadovoljni starši in bratje deklice. Ti so mu stavili ultimatum, da se da krstiti, nakar nimajo ničesar proti poroki, ali pa smatrajo odvedenjo deklice za veliko žalitev, ki jo more oprati samo kri. Zaman jim je dopovedoval nesrečni mladenič, da je šla deklica prostovoljno z njim. Nihče se ni dal omehčati, in tako so prišli bratje deklice te dni neke temne noči v Fundino, da izvrše krvno osveto. Navalili pa so na napačno hišo ter ubili gospodinjino in težko ranili neko drugo žensko, nakar so odšli. V onem trenutku se je vrnil domov gospodar. Ko je videl, kaj se je zgodilo, je pograbil puško, šel preko neke bližnjice ter tako prestrigel v gozdu vračajočim se maščevalcem dekliške časti pot. Ko jih je ugledal in ugotovil, da so pravi, je začel streljati nanje, kakor besen. Eden izmed bratov je obležal na mestu mrtev, eden smrtonoševarno ranjen, tretji se je rešil lahko ranjen.

Pegavica e sovjetsko ruski ječi. V ječi v Tomsku je izbruhnila pegavica. Od 442 jetnikov je obolelo 365. Da se je mogla epidemija tako razširiti, je kriva, kakor se zdi, malomarnost zdravnikov. Vsled tega je oblast jetniške zdravniške provizorično suspendirala od izvrševanja službe ter uvedla preiskavo, ki utegne končati pred sodiščem.

Brezvestna ženska. Helena Geisenovolk v nekem kraju države Newyork je sprejemala v oskrbo dojenčke. Zanimarjala jih je pa tako, da je moral prej ali slej vsak umreti. Dosedaj je vložila zoper njo 23 ovadb. Seveda so jo zaprli.

Kadaver odprl oči. Mesto Reggio v Calabriji je razburjal nedavno štirindvajset ur sledeči dogodek. Umrla je neka gospa Giovanna Motta. Zatisnili so ji oči ter jo prenesli v cerkev, kjer so jo položili na oder. Ker so hoteli njeni sorodniki videti še enkrat njen obraz, so odprli krsto. Na njem njo nemalo začudenje, je imela gospa oči široko odprte. Poklicali so zdravnika, ki je ugotovil, da je truplo še toplo in ni izključeno samo navidezna smrt. Zato so jo nesli zopet domov. Toda zaman so jo skušali pre-

buditi, in dan pozneje so jo morali pokopati.

Ljubljana.

1—Ogled steklarne v Zagorju. Trgovsko društvo »Merkur« opozarja udeležnike, da se vrši ogled ob vsakem vremenu. Odhod iz glavnega kolodvora v četrtek ob 7.50 zjutraj. — Odbor.

1—Društvo železniških vpokojencev sklicuje v nedeljo dne 24. maja t. l. ob 2. uri popoldan v Mestnem domu v Ljubljani shod naših vpokojencev in neugodnih rentnikov. Na dnevnem redu so: naši prejemki in stanovanjski zakon. Zadeva je nadvse nujna in važna, zato se pozivljate, da se shoda vsi do zadnjega udeležite. — Odbor.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 18. maja 1925.

Vrednote: 7% investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 61, bl. 63; Loterijska 2½% državna renta za vojno škodo den. 178; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 204; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 225, bl. 260; Merkantilna banka, Kočevje den. 110, bl. 124; Prva hrvaška štedionica, Zagreb den. 805, bl. 812; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 190, bl. 200; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana bl. 134; Trbovelj. premogokopna družba, Ljubljana den. 385; Združene papirnice Vevče, Goriciane in Medvoje d. d., Ljubljana den. 110, bl. 120; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 265, bl. 280; 4½% kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20, bl. 20.

Blago: Les: Remeljni in polremeljni, monte, 60/60, 38/78, 78/78, 98/98, 120/120, 4 m dolž., 98/98, 120/120, 5 m dolž., vezani, fco meja 11 vag., den. 630, bl. 630; trami, monte, 8/8 do 13/16, 4 in 5 m dolž., fco meja 14 vag., den. 410, bl. 410; madrieri smrekovi, 17 X 110, 20 X 110, 4 m dolž., fco meja 3 vag., den. 650, bl. 650; trami 8/8, 8/11, 11/11, 11/13, 13/16, 13/19, 16/19, fco meja 3 vag., den. 400, bl. 400; bukove parjene deske, I. in II. vrsta, 27 m, 38 mm, od 2 m dolž., od 15 cm širine naprej, fco Postojna 1 vag., den. 1123, blago 1123. — Zito in poljski pridelki: Pšenica Rosafé, 80 kg, rinf., prompt., par. Ljubljana den. 450, bl. 490; pšenica avstralska, rinfusa, prompt., par. Ljubljana bl. 485; pšenica Hard Winter 2, rinf., prompt., par. Ljubljana den. 465, bl. 500; otrobi pšenični drob., par. Ljubljana bl. 190; korusa, dob. maj, junij, par. Postojna neocar. bl. 260; rž, Canada, Western 2, dob. junij, fco Ljubljana bl. 460; ječmen 57/59 kg, fco maked. postaja bl. 300; ječmen pivovarski, fco vagon Ljubljana bl. 390; krompir rumeni, fco štaj. post. bl. 115; krompir rmeni, fco štaj. post. bl. 115; krom-

pir rudečkast, fco štaj. post. bl. 135; bučne peške, zdrave, suhe, rešetane, juta vreče, cg. 50 kg bl. 875.

BORZE.

— Zagreb, 18. maja. Devize: Curih 11.90 do 12.50, Praga 182.05—184.45, Pariz 321.50 do 326.50, Newyork 61.20—62, London 297.85 do 300.85, Trst 250.50—353.50, Berlin 14.605 do 14.755, Dunaj 0.0864—0.0876, Newyork 60.50—61.30.

— Curih, 18. maja. Borza: Beograd 8.35, Pariz 26.85, London 25.05, Newyork 517.60, Milan 21.075, Dunaj 0.0028, Praga 8.35.

To in ono.

NAJBOLJ LJUDEM PODOBNE OPICE.

Kindia, vas v Francoski Gvineji, je jako čuden kraj. Ljudi tam ni, pač pa okrog 80 najbolj ljudem podobnih opic. Francoska vlada je dala Pasteurjevemu zavodu nalog, da ustanovi v Kindiji poskusno postajo, katere naloga bo spraviti opice na najvišji, človeku čim najbližji nivo. Končni cilj eksperimenta je prenašanje zdravih opic iz zlez na bolan človeški organizem. Opice stanujejo v malih hišicah, strežejo jim zamorke, ki jih vodijo na dan po dvakrat na izprehod. Opice se dajo voditi na izprehod za roke, kakor pridni otroci. Jedo pri mizi na prostem ter se poslužujejo pri tem nalašč zauje narejenih nožev in vilic.

UMETNO VPRIZORJENA ŽELEZNIŠKA KATASTROFA.

Amerikanska filmska družba »Famous Players« je inscenirala v filmske svrhe železniško katastrofo. Šest operaterjev je čakalo na mestu, kjer sta imela trčiti dva vlaka. Na vsakem stroju se je nahajal sprejemni aparat, ki je funkcioniral avtomatično tako, da se je odvil film do trenutka, ko sta trčila vlaka. Operaterji so stali ob progi za železnimi oklopnimi ploščami, da so bili varni pred železnimi drobtinami, ki so leteli po zraku. Strojvodji sta poskakala, potem ko sta uravnala regulatorje na polno brzino, na določeni mestih z vlakov. Karambola se je posrečila nad vse pričakovano dobro. Film se uporabi v več dramah. Razven enega strojevodje, ki si je pretegnil na nogi kito, ni bil nihče poškodovan.

DIPLOMATICNO.

Pokojni perzijski šah Nasser Din je vprašal nekega dne svojega prvega kamornika, koga smatra večjim, njega ali njegovega očeta. Vprašanje je bilo nevarno, zakaj neroden odgovor bi bil stal kamornika glavo. Kljub temu se je rešil moč srečno iz zagate s sle-

dečim diplomatičnim odgovorom: »Tvoj oče, gospod, je bil večji kakor ti, kajti, čeprav si svojemu očetu v vsem drugem enak, je bil vendar v enem oziru pred teboj: Imel je večjega sina, kakor ti!«

TISOČ NEVIHT V MINUTI.

Vsako minuto je na zemlji 1000 neviht, na vsako sekundo pride 100 bliskov, torej 360.000 bliskov na uro. Te številke se nahajajo v neki statistični razpravi C. P. Brooksa, ki jo je objavil meteorološki urad angleškega zračnega ministrstva. Po Brooksovih ugotovitvah je v celnem letu 16 milijonov neviht ali 44.000 dnevno. Ta statistika temelji na poročilih več kot 3000 meteoroloških postaj. Na nekaterih tropskih postajah so v času dežja nevihte tako pogoste, da jih sploh ni mogoče registrirati. Najbolj bogat na nevihtah je otok Java. Zato se bo tega otoka zrakoplovstvo na poti v Avstralijo kolikor le mogoče ogibalo. Pokrajini, kjer nevihte ni, ali pa so vsaj zelo redke, sta severni polarni in južni polarni krog. Tekom ekpedicije, ki je trajala dve leti so doživeli raziskovalci eno samo ali kvečjemu dve nevihti.

RADIOPROGRAM

za 19. maj 1925.

London (365): 20—23.30 koncert.
Chelmsford (1600): 20—21.15 koncert (harmonij).
Bruxelles (265): 17, 20.15 (častni večer Smetane in Dvoraka), 21.15 koncert.
Paris-brzojavna šola (458): 21 koncert.
Paris-Petit parisien (345): 21.30 koncert.
Paris-Radio (1750): 12.30, 20.45 koncert.
Rim (425): 20.30 koncert.
Varšava (385): 18—19 koncert.
Dunaj (530): 20.30 koncert.
Zürich (515): 20.30 koncert.
Berlin (505): 16.30—18 koncert, 20 »Das Wintermärchen«.
Breslau (418): 12.15—12.55, 17—18, 20.30 (kitara) koncert.
Frankfurt (470) in Cassel (288): 16.30 do 18, 20.30—19 koncert (ruska in ukrajinska glasba).
Hamburg (395), Hannover (296) in Bremen (380): 14, 16.15, 20 koncert.
Königsberg (463): 20 koncert.
Leipzig (454) in Dresden (292): 20.15 koncert, 20.30—23 »Bastien und Bastienne«, »Bruderlein feinc«.
Münster (420): 16—17, 20.30 koncert.
Stuttgart (443): 17—18.30 koncert, 20—23 »Der Freischütz«.
Mazuran.

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.

Odgovorni urednik: Železnikar Aleksander.
Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

MALI OGLASI

Glavni oglasni prostor do 20 besed Din 30, vsaka nadaljnja beseda 10 para.

Suhe mavrohe ali smrčke

kupujemo. Kupci smo tudi za suhe gobe jurčke. Sever & Ko, Ljubljana.

Vrtnice

visokodebelne, priznane lepih vrst, kakor tudi vrtnice-plezalke in vrtnice-žalnjake nudi cenj. obštevstvu Astor Ferant, trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg št. 3. Naročila se sprejemajo tudi v cvetličnem paviljonu pri frančiškanskem mostu.

Šivalni stroj

dobro ohranjen se kupi. Ponudbe na upravo pod »Tako jk«.

Trgovci zaslužijo

dobro pri patentiranih javorjevih prsalnikih 28 X 31 cm kot slonokoščani, trpežnejši od pločevinastih, 50 kosov 400 Din povzajem. Vrečko, Polzela.

Kupi se

dobro ohranjeno moško kol. Ponudbe na upravo pod šifro »Koloc«.

Abadie

izgubljeni papir zopet stalno na voljo. A. Lampret, Krekov trg 10.

Kupi se

pohištvo za pisarno (večjo amerik. omaro, stole, event. celo garnituro, preproge itd. — Podrobne ponudbe na upravo lista pod šifro »I. B.«

Miren gospod

kateri je celi dan odsoten išče sobo z separatnim vvhodom, najraje v bližini opere. Ponudbe do 21. maja na upravo lista pod »Sobac«.

Instrukcije

v vseh predmetih daje dijak gimnazije. — Naslov se izve v upravi.

Upokojenec

bivši skladiščnik, zmožen več jezikov in pisarniških del, išče mesta kot hišnik, skladiščnik, sluga, inkasant ali kaj sličnega. Zahteve nizke. Ponudbe prosi na upravo lista pod »Vestenc«.

Gospodična

veča vseh pisarniških del išče službe za takoj ali pozneje. — Gre tudi nekaj mesecev brezplačno. Ponudbe prosi na upravo pod »Deloc«.

Znanja zeli

gospod iz krogov inteligence. Poznejša žonitev ni izključena. Reflektira na dame do 40 let. Ponudbe pod »Izobrazba in samostojnost«.

„Opeka“

prvovrstne zidake priporoča
opekarna

„EMONA“ D. D.

v Ljubljani — Tovarna na Viču (Brdo) — Pisarna v Pražakovi ulici 3, prililje.

Najboljši
šivalni stroj
je edino le

Josip
Petelinc-a

znanka
Grizner in Adler
za rodbino, obrt in industrijo
Ljubljana blizu Prešernovega spomenika
Pouk v vazonju brezplačen. Večletna garancija.
Delavnica za popravila
Na voliko Telefon 913 Na malo

Strojepiska

ki perfektno obvlada slovenščino, stenografijo in strojepisje se sprejme. Ponudbe do 25. maja na upravo lista pod »Perfektna«.

Širite »Narodni Dnevnik«

Otvoren!

Kupalištni hotel Rokan

Selce, Hrv. Primorje

Ljeto, čisto uredjene sobe — I. razredna obskrba — Perivoj-restaurant, Terasa. Pension sa stanom 80 Din dnevno. — Do zadnjega maja primaju se gosti i bez narucbe!

Preporoča se A. Beranek, vlastnik.

GAMAUFVOVO umetno gnojilo za cvetlice

je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rastlini do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Cena zavojčku Din 3.—. Razpošilja društvo:

»VRTNARSKA ŠOLA« V KRANJUL.

Stalna zaloge: Herzmansky, Korsika, Adria, Bajc, Urbanič, Kanc.

„GROM“

CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDIČIJSKI BUREAU
LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 41.

Naslov brzojavkam: Telefon Interurban
„GROM“ št. 454.

PODRUŽNICE:

Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

TISKARNA „MERKUR“

TRG. IHD. D. D.

Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časopise, lepake, brošure, posejnice in razglednice. Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge uradne tiskovine. Lastna knjigovoznica.

LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552